

ЛИТЕРАТУРА

1. Авцын А.П. Микроэлементозы человека. М.-1991.-490 с.
2. Громова О.А., Авдеев Т.В., Скальный А.В. и др. Микроэлементозы и их лечение, М., 1997
3. Бурлев В.А., Мурашко Л.Е., Сопоева Ж.А., Карибджанов О.К. Клиническое значение коррекции дефицита железа у беременных с анемией. Матер. III Российского форума "Мать и дитя", 2001; 204-5.
4. Broughton Pipkin F. Defining preeclampsia – the problems and the pitfalls // New approaches in terminology, prevention and therapy of hestosis: Book of abstracts, first international symposium. - Moscow, 1997.-P.13-16

УДК 616.23/24:616.9:613.34

АУРУХАНАДАН ТЫС ПНЕВМОНИЯЛАРДЫҢ ЭТИОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

М.Д. Дәулетова, А.К. Бекенова, М.А.Таджибаева, З.Ә.Юнусова, К.М. Мусаходжаева, Л.Т. Алимбекова, Д.С.Рахымбердиев
Қ.А. Ясауи атындағы халықаралық қазақ-түрік университеті, Түркістан қаласы

РЕЗЮМЕ

Основными возбудителями пневмонии оказались: Streptococcus pneumoniae (18,8%), Moraxella catarrhalis (15,8%), Streptococcus viridans (14,9%), Streptococcus pyogenes (14,8%).

SUMMARY

The main agents of pneumonia are - Streptococcus pneumonia (18,8%), Moraxella catarrhalis (15,8%), Streptococcus viridans (14,9%), Streptococcus pyogenesis (14,8%).

Кіріспе. Тыныс жүйесі ауруларымен сырқаттанушылық соңғы он жылда өрістеуде. 1995 жылы тыныс ауруларымен 100 мың адамға шаққанда 21456 жағдайды құраған, оның ішінде 1,7% - 3% пневмония үлесінде [1, 2, 3]. Қазақстанда 2002 жылы тыныс жолдарының ауруларымен науқастар саны 10 мың тұрғынға шаққанда 1579,0 жағдайды құрады. Оның ішінде таралуы бойынша бірінші орында жедел респираторлы инфекция, жедел респираторлы вирусты инфекция, одан кейін созылмалы бронхиттер тұрады [4]. Жұмыс мақсаты: ауруханадан тыс пневмониялардың этиологиялық құрылымын зерттеу.

Материал және әдістер. Пневмониямен сырқат науқастардың қақырығындағы микрофлора сандық бактериологиялық әдіс бойынша зерттелді. Бөлініп алынған таза дақылдарды ажырату микробиологиялық компьютерлік «Микротакс» анализаторында жүргізілді.

Нәтижелер және оларды талқылау. Микробиологиялық анализаторда идентификация өткізу нәтижесінде ауруханадан тыс пневмониямен сырқат науқастарда коздырғыштардың көп түрлері анықталды. Зерттеу жүргізілген бес жыл ішінде (2002-2006 жылдар) қақырықтан 20 туысқа, 41 түрге жататын 563 дақылдар анықталды. Олардың ішінде себепші фактор ретінде 105 және одан жоғары мөлшерде анықталған микроорганизмдер түрі есепке алынды.

Streptococcus туыстығының өкілдері барлық бөлінген штамдардың жартысынан астамын құраған – 61,0%. Екінші орынды қақырықтан бөліну жиілігіне қарай Moraxella туыстығы алды, бұл туыстыққа Moraxella catarrhalis түрі жатады – 16,9%. Staphylococcus туыстығының микроорганизмдері 5,3% жағдайда бөлінді. Enterobacteriaceae тұқымдасының өкілдерінің анықталуы 5,5% -ды құрады. Enterococcus туыстығына 19 дақыл жатады және олар қақырықтан бөлінген барлық микробтардың 3,6% алды.

Ферменттейтін грам теріс бактериялардың өкілдерінің үлесіне бөлінген барлық бактериялардың 4,0% тиді, ал зерттелінген қақырықтан осы микроорганизмдер тобына жататын үш туыстық өкілдері бөлінді – Pseudomonas, Flavimonas пен Acinetobacter.

Candida туыстығына жататын ашытқы тәрізді саңырауқұлақтар қақырықтан 1,7% жағдайда анықталды. Қақырықтан стрептококктардың 13 түрі бөлінді. Streptococcus туыстығының 13 түрінен бөлінген барлығы 350 дақылдың ішінде ауруханадан тыс пневмонияның этиологиясында жетекші орынды Streptococcus pneumoniae алады, оның үлесіне барлық бөлінген стрептококктардың үштен бірі келеді, яғни 30,3%. Бөлінген штамдардың саны бойынша екінші орында Streptococcus viridans бактериялары, олар 24% құрайды. Осыған өзара бірдей шамадағы бөлік Streptococcus pyogenes үлесінде (23,7%). Штамдардың 8%-нан Streptococcus anhaemolyticus, ал 2,9%-нан Streptococcus agalactiae ажыратылып бөлінген. Стрептококктардың қалған түрлері жекелеген штамдар түрінде бөлінген.

Стафилококктар туыстығы бөлінген барлық микробтардың 5,3% құрап, 4 түрмен анықталған. Staphylococcus aureus бөлінген барлық стафилококктардың тіпті жартысына жуығын құрай отырып жетекші орынды алған – 53,3%. Staphylococcus epidermidis пен Staphylococcus saprophyticus сәйкесінше 2-ші

және 3-ші орындарды алды – 33% пен 10% жағдайды құрайды. Гемолиздеуші стафилококктар дақылдары сиректеу кездескен - 3,3 %.

Enterobacteriaceae тұқымдасына 31 дақыл жатады, бұл бөлінген микроорганизмдердің 5,5% құрайды. Бұлардың ішінен 4 туыстық пен 7 түр өкілдері бөлінген. Ішек бактериясы тұқымдасы бактерияларынан қақырықтан келесі туыстық өкілдері бөлінді: Escherichia, Enterobacter, Klebsiella, Citrobacter. Қақырықтан бөлінген шартты-патогенді энтеробактериялар тұқымдасы өкілдерінің арасында Escherichia туыстығының басымдығы көрінеді. Осы туыстық бактериялары 35,5% жағдайды құрап, көлемді орынды алады, өкілдерінің арасында тек бір түрі ғана бар – Escherichia coli. Бұдан аздаған жиілікте бөлінген Enterobacter туыстығының микроорганизмдері 29% кездесіп келесі түрлермен анықталды: Enterobacter cloacae, Enterobacter aerogenes және Enterobacter gergoviae. Klebsiella туыстығының өкілдері 19,4% құрады және екі түрмен көрінді: Klebsiella pneumoniae және Klebsiella oxytace. Citrobacter freundii 13% жағдайда кездескен.

Глюкозаны ферменттемейтін грам теріс бактериялардың (ФГТБ) өкілдерінен біздің зерттеулерімізде қақырықтан үш туыстық түрлері бөлінді – Pseudomonas, Flavimonas және Acinetobacter. ФГТБ жартысынан астамы, яғни 64,3% Flavimonas oryzihabitans үлесіне тиді, 28,6% - Pseudomonas aeruginosa, 3,8%-дан - Pseudomonas fluorescens пен Acinetobacter spp. кездескен.

Enterococcus туыстығына жататын бактериялардың екі түрі бөлінді - Enterococcus faecium және Enterococcus faecalis. Олар қақырықтан бөлінген микроорганизмдердің жалпы санының 3,4% құрады, негізгі пайыздық көлемді барлық энтерококктардың ішінде Enterococcus faecium алды - 84,2%, ал Enterococcus faecalis 15,8% жағдайда кездесті.

Қорытындылай келгенде, зерттеу нәтижесі бойынша ауруханадан тыс пневмониялардың қоздырғыштары бойынша бірінші орынды Streptococcus pneumoniae өкілдері алды – 18,8%. Қақырықтан бөліну жиілігі бойынша келесі екінші орынды Moraxella catarrhalis дақылдары иемденіп, 15,8% құрады. Үшінші орын Streptococcus viridans түріне тиесілі – 14,9%. Төртінші орынды Streptococcus pyogenes бактериялары 14,8% құрады.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Кабыкенова Р.К. Смертность населения Республики Казахстан от болезней органов дыхания // Сборник тезисов IV Международного конгресса пульмонологов Центральной Азии, Астана, 2004 г. - С. 4-5.
2. Лохвицкий С.В. , Ержанов О. Н. Этиология и патогенез острой эмпиемы плевры // Здравоохранение Казахстана, 1996, №7, С. 33-36.
3. Баймаканова Г.Е. Клинико-этиологические особенности и состояние свободнорадикального окисления липидов у больных пневмонией пожилого возраста: автореф. ...к-та мед. наук – КазНМУ, 2002. – 24 с.
4. Кабыкенова Р.К. Проблемы бронхолегочной патологии среди населения Республики Казахстан // Сборник тезисов IV Международного конгресса пульмонологов Центральной Азии, Астана, 2004 г.

УДК 616.23/24:616.9:611.30

ЭТИОЛОГИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА ХРОНИЧЕСКОГО БРОНХИТА

*М.Д. Даулетова, М.А. Таджибаева, З.К. Жаримбетова, Л.Т. Алимбекова, Д.С.Рахымбердиев,
Б.А.Тулепбергенова*

Международный казахско-турецкий университет им. Х.А. Ясауи, г. Туркестан

ТҮЙІН

*Созылмалы бронхиттер қоздырушылар анықталды. Олардың басым көпшілігін Str. Viridans, Moraxella catarrhalis, Str. haemolyticus, Str. pneumoniae, Str. Anhaemolyticus*лер құрайды. Қалған түрлері бірыңғай штаммаларға жаттады.

SUMMARY

The principal stimulator of Chronic Bronchitis - Str. Viridans, Moraxella catarrhalis, Str. haemolyticus, Str. pneumoniae, Str. anhaemolyticus and str. Pyogenes were studied by us.

Актуальность. В развитых и развивающихся странах отмечается устойчивая тенденция к увеличению распространенности заболеваний дыхательных путей. По данным Европейского респираторного общества только 25% случаев заболевания выявляется на ранних стадиях [1]. Показатели смертности и заболеваемости в этой группе болезней в ряде промышленно развитых стран вышли на второе место после сердечно-сосудистых заболеваний. Наряду с гриппом и другими острыми респираторными заболеваниями, все большее значение в патологии человека приобретают пневмонии и бронхиты. В России смертность по классу легочных заболеваний составила 107,7 на 100 тысяч населения у мужчин и 44,3 у женщин [2, 3, 4].

В Казахстане, по данным официальной статистики, в 2003 году заболеваемость по классу органов дыхания составила 22 160,6 случаев на 100 тыс. населения, а в 2004 году заболеваемость болезнями органов дыхания составила 22419,1, что свидетельствует о неуклонном росте числа заболеваний дыхательной системы [5, 6, 7]. Особенно важным в борьбе с легочными заболеваниями является изучение их этиологии. В этиологии инфекционного обострения ХБ могут принимать участие различные бактерии и вирусы, но превалирующее